

Az emelt szintű szóbeli történelem érettségi tematikája (2017)

I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek

1. A mezőgazdasági és ipari termelés keretei, és a kereskedelem a középkorban és a kora újkorban
2. A világgazdaság a XX. században (világgazdasági válság, európai integráció, globális világ ellentmondásai)
3. Magyarország gazdasága a XIV-XV. században
4. Magyarország gazdasága a XX. században (trianoni béke gazdasági hatásai, Bethlen-féle konszolidáció és a gazdasági válság, Rákosi- és Kádár-korszak gazdasága, gazdasági rendszerváltás – a piacgazdaság)

II. Népeség, település, életmód

5. Erdély sajátos etnikai, vallási helyzete a XVI–XVIII. században
6. Demográfiai és etnikai változások, nemzeti eszme a XVIII. századi és a reformkori Magyarországon
7. Nemzetiségek és etnikumok, nemzetiségi kérdés a dualizmus korában
8. Budapest fejlődése a hosszú XIX. században
9. Életmód és mindennapok a Rákosi- és a Kádár-korszakban

III. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek

10. Középkori kultúra (művelődés, román és gótikus építészet, reneszánsz kultúra, szerzetesi életforma)
11. Államalapítás és az új rend megszilárdulása (Géza fejedelem és Szent István, Szent László, Könyves Kálmán uralkodása, IV. Béla)
12. Dinasztia és a rendek a XVIII. században (Rákóczi-szabadságharc, Mária Terézia, II. József uralkodása)
13. Forradalom és szabadságharc Magyarországon 1848/49-ben
14. A magyar zsidóság helyzetének jellemzői 1867–1945 között
15. Politikuskok és rendszerük a XX. századi Magyarországon (Bethlen István, Horthy Miklós, Rákosi Mátyás, Kádár János)
16. Határon túli magyarság és a nemzetiségek Magyarországon

IV. Politikai berendezkedések a modern korban

17. A modern demokráciák XVII-XVIII. századi gyökerei (angol alkotmányos monarchia, felvilágosodás, USA születése)
18. A modern Európa (keleti blokktól a Szovjetunió és Jugoszlávia széteséséig, nyugati blokk és az európai integráció, német kérdés)
19. Az ENSZ és az Európai Unió intézményrendszere, működése
20. A mai magyar demokrácia működése (1989–2014)

V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

21. Ókori államberendezkedések (athéni demokrácia, Caesar egyeduralkodó kísérlete, Augustus principátusa)
22. A kereszténység főbb tanításai, az egyház intézményesülése (I–XI. század)
23. A reformáció és a katolikus megújulás (*egyetemes és magyar történelem*)
24. XX. századi diktatúrák, tekintélyuralmi rendszerek és ideológiájuk (sztálini rendszer, olasz fasizmus, náci Németország)

VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

25. Nagyhatalmi konfliktusok 1618–1820 között (harmincéves háború, örökösödési háborúk, napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus)
26. A hidegháború
27. Magyar–török küzdelmek és együttélés a XIV–XVI. században
28. Magyar rendi törekvések és a bécsi udvar a XVII. században (Bethlen Gábor fejedelemsége, Zrínyi Miklós pályafutása, a török kiűzése)
29. Magyarország a második világháborúban (1939–1945)
30. Az 1956-os forradalom és szabadságharc, illetve nemzetközi háttere

Megjegyzés: A tematika tartalmának értelmezését segíti a részletes vizsgakövetelmények [Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24) OM rendelet] Kompetenciák, illetve Témakörök című részében található információk összevetése magával a résztémával.

A fenti tematikában szereplő címek alapján kerülnek kijelölésre az adott vizsganapra érvényes konkrét tételek. A szóbeli tételek néhány feldolgozási, értelmezési szempontot jelölnek ki, és különböző típusú források alkalmazásával segítik a vizsgázókat a felkészülésben és a tétel kifejtésében.